

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1	
Świat w czasach rozkwitu i późnego średniowiecza	11
Życie w niepewności	12
Świat kalek i żebraków	15
Głód i kanibalizm	16
Rozdział 2	
Pustelnicy, słupnicy i pierwsze klasztory	19
Pustynia jako miejsce objawienia	19
Moda na oddalenie się od świata	22
Na wierzchołku kolumny	24
Pierwsze klasztory	25
Rozdział 3	
Jak powstały zakony	27
Trapiści	27
Kartuzi, twórcy Chartreuse	31
Upuszczanie krwi i noszenie włosienicy	34
Kartuzje żeńskie: bogate pałace przepełnione luksusem ..	36
Karmelici: koszmarnie wieczorne strachu	37
Kanonicy regularni: zakon księży mnichów	39

Dominikanie, czyli bracia kaznodzieje: intelektualiści i inkwizytorzy	40
Franciszkanie: pieniędzy nawet nie dotykaj!	42
Zakon premonstratensów	44

Rozdział 4

Reguły i ich źródła	45
Reguła świętego Augustyna	46
Reguła świętego Benedykta	48
Czy <i>Reguła</i> bierze początek od esseńczyków?	50

Rozdział 5

Poza murami klasztorów: świat grzechu	53
Horyzont geograficzny	54
Czas i bariera <i>Genesis</i>	55
Diabelskie wynalazki niepokojące mnichów	57
Podstawowe materiały: drewno, żelazo i szkło	60
Pan zamku i prawo pierwszej nocy	62
Szturmowanie nieba: katedry – nowe wieże Babel	64
Katedry i korzenie masonerii	66
Gdy do katedr chodzili kupcy, kurtyzany i rycerze	69
Tawerny, oberże, łaźnie i inne miejskie „jaskinie grzechu”	72
Skandale obyczajowe sięgają papieżstwa	74
Pas cnoty, włosienica i pierwsza prezerwatywa	75
Lichwiarze i Żydzi	77

Rozdział 6

Przesady i wierzenia	79
Diabeł	80
Cuda, coraz więcej cudów	83
Magia, wiedźmy, czary i opętani	84
Homoseksualizm w średniowieczu	88
Nadchodzi koniec świata: wstęp do zakonu	90

Rozdział 7

Życie zakonników	91
Kary, pokuty, umartwienia	92
Higiena nie jest aż tak niezbędna – kąpiel dozwolona trzy razy w roku	94

Rozkład zajęć	96
Nakaz milczenia i język gestów	98
Hierarchia zakonna	100
Cele, dormitoria i <i>suites</i>	102
Habit czyni mnicha	103
By zostać zakonnikiem, trzeba mieć szlachectwo; by zostać konwersem, wystarczy służyć.	105
Kto mówi, że zakonnicy byli biedni?	107
Jakże kosztowna jest gościnność!	109
Trudne relacje z księżmi świeckimi i biskupami	111
Rozdział 8	
Choroby w średniowieczu	113
Medycyna: niepewna pomoc	114
Głód popychający do kanibalizmu	116
„Czarna śmierć”: wielki pomór	118
Pośród ciemnego ludu pojawia się kostucha	120
Rozdział 9	
Imperium kluniackie	123
Opat Odon, „Kopacz Rowów”	123
Bunt zakonników w klasztorze Fleury	125
Potęga Cluny	127
Rozdział 10	
Model cysterski	129
Wyzyskiwanie braci świeckich	131
Zakon arogancki i pełen obłudy	132
Rozdział 11	
System obłacji: kształtowanie młodych zakonników	135
Sekret niebiańskich głosów w chórach	135
Dzieci i nadużycia seksualne	137
Rozdział 12	
Relikwie, nienaruszone ciała świętych i księgi	141
Każdy dobry klasztor ma cenną relikwię	141
Konserwacja nienaruszonych ciał świętych	143
Księgi religijne i pogańskie	145
Kopijuj księgi, niech przetrwają stulecia	146

Biblioteki klasztorne i prywatne	148
Kiedy zakonnicy niszczyli księgi	149

Rozdział 13

Alchemicy, magowie, heretycy i katarzy	151
Księga mocy – najbardziej poszukiwana w świecie	151
Klasztory: kolebka magów i wyznawców kabały	153
Historie o księgach mocy raz jeszcze	155
Konstruktorzy tajemniczych automatów	156
Szkoła alchemiczna w Montpellier	157
Księga mocy raz jeszcze	159
Wyznawcy kabały	160
Spalić dzieło mnicha heretyka!	161
Księga mocy Nostradamusa w opactwie Orval	162
Dominikanin skazany przez inkwizytora jezuitę	163
Jak ludzie Kościoła palili księgi	165
Doskonali z Albi	166
Zachowane do dziś katarskie dokumenty	168
Biblia katarska	171

Rozdział 14

Klasztory podwójne i klasztory żeńskie	173
Zakonnice były córkami królewskiej krwi	174
Codzienna rutyna	176
Kiedy klasztory żeńskie zamieniały się w pensjonaty	178
Podwójne klasztory – epoka skandali	179
Ciąża siostry Watton	181
Klauzura: początek wojny między zakonnicami a duchowieństwem świeckim	182
Kryzys klasztorów żeńskich	185
Beginki – niebezpieczny eksperyment	186
Marguerite Porète spalona na stosie	188
Wilhelmina z Mediolanu, nowy Duch Święty	189

Rozdział 15

Powstanie zakonów rycerskich	191
Od mnichów pacyfistów do mnichów wojowników	191
Święty Bernard – cuchnący święty	192
Jeśli rozpoczynasz, zaczynaj doskonale	194
Zakon templariuszy	196

Od templariuszy po „agencje ochrony”	197
Koniec zakonu templariuszy	198
Kłątwa Jakuba de Molay się spełnia	203
Joannici: od wysyłania pielgrzymów do ludzi na galerach	205
Epilog	207
Słownik	209
Krótkie kalendarium	213
Wybrana bibliografia	217